

עפ"ת 43341/02/22 - דורון חתן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 43341-02-22 חתן נ' מדינת ישראל

עפ"ת 43354-02-22 חתן נ' מדינת ישראל

עפ"ת 43377-02-22 חתן נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני: 90520611899

בפני כבוד השופטת רונית בש

המערער דורון חתן

נגד

המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על שלוש החלטות בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופטת רונה פרסון) (להלן: בית משפט קמא) שניתנו כולן ביום 4/1/22, וזאת בתיק המ"ש 510-11-21 (דו"ח מיום 2/11/20), בתיק המ"ש 603-11-21 (דו"ח מיום 9/2/21) ובתיק המ"ש 604-11-21 (דו"ח מיום 8/12/20), ובמסגרתן דחה בית משפט קמא את בקשת המערער להארכת מועד להישפט בשלושת התיקים הנ"ל. אבהיר כי שלוש ההחלטות מתייחסות לשלושה דו"חות מסוג ברירת משפט שניתנו לאחר שרכבו של המערער צולם מבצע עבירת מהירות באמצעות מצלמת א/3. הדיון בערעוריו של המערער בשלושת התיקים שבכותרת אחד נוכח העובדה ששלושתם כוללים את אותם נימוקי ערעור ובכל אחד מהתיקים ניתנה, למעשה, אותה החלטה.

החלטת בית משפט קמא

2. בית משפט קמא דחה בהחלטה שניתנה בכל אחד משלושת התיקים את בקשת המערער תוך שהפנה בהחלטותיו לסעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: החסד"פ) המתייחס לבקשת שפיטה המוגשת באיחור ומפנה לתנאי סעיף 229(ה) לחסד"פ בשינויים המחוייבים - נדרש שכנוע של בית המשפט שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מייד לאחר שהוסרה המניעה, או מ"נימוקים מיוחדים אחרים" שיפורטו בהחלטת בית המשפט.

3. צוין בהחלטת בית משפט קמא בכל אחד מהתיקים כי הדוחות שולמו ביום 22/2/21 ובמסגרת 90 הימים הקבועים לכך בחוק. עוד צוין, כי בהתאם להוראותיו של סעיף 229(ח) לחסד"פ, הרי שעם תשלום הקנס רואים את הנאשם כמי שהודה, הורשע ונשא את עונשו, ומשכך, קמה החזקה כי המערער ידע אודות הדוחות לכל המאוחר במועד התשלום קרי ביום 22/2/21, אך הגיש את הבקשה בחלוף תשעה חודשים ממועד התשלום. בית משפט קמא סבר, כי בשלב זה יש ליתן משקל כבד לעיקרון סופיות הדין ויעילות ההליך, ולכך שנדרשים טעמים כבדי משקל, אשר לא מתקיימים בענייננו, על מנת להאריך את המועד להישפט לאחר ביצוע התשלום.

4. בית משפט קמא נדרש לטענותיו הבאות של המערער: הדו"חות מעולם לא הגיעו לידי; אין בחומר הקשור לתיק אישור מסירה, דבר המעורר ספק כי בוצעה מסירה כדין ונוטל מהמערער האפשרות להפריך את חזקת המסירה; מנהלת החשבונות בחברה שבבעלות המערער נכנסה ביום 22/2/21 לאתר של המרכז לגביית קנסות ושילמה את הדו"חות כדי להימנע מעיקולים על החברה, וזאת מבלי להתייעץ ולידע את המערער; אם לא יינתן למערער יומו בבית המשפט ייגרם לו עיוות דין מאחר שלא נהג ברכב במועד ביצוע העבירה כי אם אשתו, אשר מטעמה צורף תצהיר. בית משפט קמא דחה את טענותיו הנ"ל של המערער תוך שקבע, כי אין די בטענה כי אחר שילם את הדו"ח כדי להצדיק היעדרות לבקשה. בד בבד, קבע בית משפט קמא, כי אף טענת המערער, לפיה אדם אחר נהג ברכב אינה מהווה עילה מוצדקת להיעדר לבקשה משזו לא הוגשה במועד. בסיכומו של דבר נקבע, כי על אף שדחיית הבקשה משמעותה נעילת שערי בית המשפט בפני המערער, הרי שבנסיבות העניין יש לבכר את דיני הפרוצדורה ולהביא לסיומו של ההליך.

נימוקי הערעור

5. במסגרת נימוקי הערעור שב המערער על הטענות שהעלה בבקשתו בפני בימ"ש קמא. לשיטתו, טעה בית משפט קמא עת שהחליט לדחות בקשתו. הוטעם, כי העובדה שלא עלה בידי המשיבה להציג אישור מסירה כדין, היא כשלעצמה מהווה טעם המצדיק היעדרות לבקשתו.

6. המערער טוען כי אשתו היא שנהגה ברכב, וכי מזכירתו שילמה את הדוחות כדבר שבשגרה, וכי מטעם שתיהן הוגשו תצהירים בד בבד עם הגשת תצהירו של המערער. בהתייחס לדו"ח מיום 9/2/21 טוען המערער כי העובדה ששולם ביום 22/2/21 מחזקת את גרסתו שהדו"ח שולם ללא ידיעתו ומבלי שקיבלו כלל. לדבריו, אין סיכוי שבפרק זמן של שבועיים הספיקה המשטרה להפיק את הדו"ח, לשלוח אותו בדואר ושהדו"ח יגיע אל המערער.

7. עוד מציין המערער, כי הוא בעל של חברה ואב לילד נכה בנכות מוכרת ע"י המל"ל בשיעור של 188%, דבר המצריך טיפולים הדורשים השקעה כלכלית עצומה ואת הסעת הבן. נטען, כי ככל שהערעור לא יתקבל הרי שרישיונו ייפסל לתקופה ארוכה של 9 חודשים ובכך תימנע יכולתו לפרנס את משפחתו ובעיקר לתמוך בבנו הנכה הזקוק לו לצורך הסעה לטיפולים.

טיעוני הצדדים בדיון

8. בדיון לפניי היום חזר ב"כ המערער על האמור בהודעת הערעור, תוך שהבהיר כי המערער מאשר שקיים תיעוד למשלוח הודעות תשלום הקנס בדואר רשום לכתובת מגוריו, אך מכחיש כי קיבל את הדו"חות. לטענתו, העובדה שלא הומצאו אישורי המסירה בתיקים, מלמדת כי לא קמה בענייננו חזקת המסירה העולה מתקנה 44' לתקנות סדר הדין הפלילי. עוד נטען כי בהעדר אישורי המסירה, המערער לא יכול לטעון כנגדם. לגבי הקביעה כי תשלום הקנס יוצר חזקה, טוען המערער כי קביעה זו אינה נכונה על רקע העובדה שלגרסתו לא הוא ששילם את הקנס כי אם מזכירתו, במסגרת תשלום כולל חובות של החברה שבבעלותו. כאן נטען כי המזכירה מטפלת בכל ענייניו האישיים של המערער. המערער עצמו, בדבריו בדיון, טען כי הוא סובל מנכות וכי המזכירה דואגת לכל התשלומים והוא "לא יודע מה קורה".

עוד שב וטען ב"כ המערער, כי לא המערער נהג ברכב, כי אם אשתו וכי המערער הגיש את בקשתו להישפט בהזדמנות הראשונה מיד לאחר שגילה את קיום הדו"חות נגדו. לפיכך, ובהינתן נכותו הקשה של בנו של המערער ונסיבותיו האישיות, עתר ב"כ המערער לקבלת הערעור, תוך שהדגיש כי אי קבלת הערעור משמעותה פסילת רישיון המערער ל-9 חודשים בגין עבירות שלא הוא ביצע, דבר שיקשה על כלכלת ביתו ועל הטיפול בילדו בעל הצרכים המיוחדים.

9. ב"כ המשיבה ביקש, מנגד, לדחות את הערעור. לטענתו, נוכח העובדה שתשלום הדו"חות מהווה הודאה והרשעה, הרי שעסקינן למעשה בבקשה לחזרה מהודאה. עוד נטען כי שלושת דברי הדואר נשלחו בדואר רשום לכתובת הרשומה במשרד הפנים של המערער וכי הטענה שאדם אחר שילם את הקנסות בטעות, אינה מהווה סיבה מספקת להארכת מועד להישפט וכך גם הטענה שאדם אחר נהג ברכב. ב"כ המשיבה טען כי המערער יכול היה לברר לפי מספרי המעקב של הדואר הרשום, מה קרה עם דברי הדואר, אך לא עשה כן. בהסתמך על גיליון המרשם הפלילי - תעבורתי של המערער, טען ב"כ המשיבה כי אין זו הפעם הראשונה שהמערער משלם מספר דו"חות יחדיו, כך שטענתו שהמזכירה שילמה את הדו"חות בטעות, היא תמוהה, מה גם שבאותו יום שולמו 2 דו"חות נוספים אליהם לא מתייחס המערער בבקשתו להארכת מועד להישפט. יוער כי בנקודה זו טען ב"כ המערער כי המערער מודה בביצוע העבירות הנזכרות בשני הדו"חות האחרים, ולכן לא התייחס אל אותם דו"חות בבקשתו להישפט.

דין והכרעה

10. אקדים ואציין כי דין הערעור להידחות, ובסעיפים להלן יובאו הטעמים לכך.

11. סעיף 229(א)(2) לחסד"פ קובע כי יש להודיע על רצון להישפט תוך 90 יום מיום המצאת הדו"ח. סעיף 230 לחוק הנ"ל קובע כי בית המשפט רשאי לקיים את המשפט גם אם הבקשה הוגשה באיחור בהתקיים התנאים הקבועים בסעיף 229(ה) לחוק בשינויים המחויבים - "אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה" או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפורטו.

12. שלוש הודעות תשלום הקנס נשלחו בדואר רשום לכתובת מגוריו של המערער, ועל כך אין חולק. מעבר לכך, עסקינן בשלושה דו"חות ששולמו במהלך 90 הימים שנועדו לתשלום עפ"י חוק. בנסיבות אלו, נוכח תשלום כאמור של הודעות תשלום הקנס, הרי שיש לראות את המערער כמי שהודה, הורשע ונגזר דינו, וזאת מכוח סעיף 229(ח) לחסד"פ, הקובע: "שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו...".

13. לפיכך, צדק בית משפט קמא בקביעתו כי תשלום הקנס מקים חזקה לפיה המערער ידע על אודות הדו"חות למצער ביום התשלום - 22/2/21. בנסיבות אלו, אין כל משקל לכך שלא הוגשו לעיון בית המשפט אישורי המסירה של הדו"חות, שהרי הקנסות שולמו, כאמור, במהלך התקופה שנועדה לתשלום עפ"י חוק. טענת המערער, לפיה לא הוא שילם את הקנס, כי אם המזכירה בחברה שבבעלותו, אינה מצדיקה, כשלעצמה, העתרות לבקשתו להארכת מועד להישפט. כאן יפים דברי בית המשפט העליון, כפי שנאמרו לעניין בקשה להארכת מועד להישפט ברע"פ 7928/21 בועז יאיר חי ג'ינו נ' מדינת ישראל (21.11.2021): "בית המשפט אינו מחויב לבחון האם הקנס שולם על ידי המבקש, או על

ידי אחר, בהנחייתו של המבקש, על דעתו או בניגוד לדעתו, ואין די בטענה כי אחר שילם את הדו"ח כדי להצדיק מתן רשות ערעור". כאן אבהיר כי, לדידי, טענת המערער בדיון לפניי היום, לפיה המזכירה בחברה שבבעלותו דואגת לכל התשלומים ואילו הוא אינו יודע מה קורה, כלשונו, מעלה תמיהה. מדברי המערער עולה, למעשה, כי הוא הסכים לכך שמכלול החובות, לרבות חובותיו האישיים, ישולמו ע"י מזכירת החברה, ומשכך אין למערער אלא להלין על עצמו בלבד, על כך שאישר למזכירה לשלם את מכלול החובות מבלי לברר מבעוד מועד מה מקורם של החובות והאם עליו לשאת בהם אם לאו.

14. אף טענתו של המערער, לפיה הארכת המועד להישפט נדרשת לשם הסבת הדו"חות על שמה של אשתו אשר נהגה, לטענתו, ברכב, אינה מהווה נימוק המצדיק, בשלב זה, העתרות לבקשתו להארכת מועד להישפט (ראו לעניין זה: רע"פ 1446/14 ריאד נ' מדינת ישראל (26.3.2014); רע"פ 9580/11 יוסף נ' מדינת ישראל (27.12.2011)). כמו כן, אין בטענת המערער לפיה עליו להסיע את בנו הנכה לצורך קבלת טיפולים, כדי להצדיק, בנסיבות העניין, היעדרות לבקשתו הנ"ל.

15. נוכח כל האמור לעיל, הרי שלא נפל כל פגם בהחלטת בימ"ש קמא בשלושת התיקים שאוחדו כאמור בהליך זה. בסיכומי של דבר, אני דוחה את ערעורו של המערער בשלושת התיקים הנ"ל.

המזכירות תמציא פסק דין זה לבאי כוח הצדדים וכן תסרוק את פסק הדין בשני התיקים האחרים (עפ"ת 43354-02-22 ועפ"ת 43377-02-22).

ניתן היום, ז' אדר ב' תשפ"ב, 10 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.